

הבנקים: בנק ישראל גורם לריבית הגבוהה

כצפוי, בעיקבות הדברים שפורסמו בגליון האחרון, על הריבית הגבוהה שגובים הבנקים, קיבלתי את התשובה. התשובה נתקבלה משלושה בנקים ואושרה על-ידי בנק ישראל. לאישור זה יש משמעות: פשוט, בנק ישראל כופה על הבנקים לגבות מהלקוחות שלהם ריבית גבוהה! לא מכל הלקוחות ולא בכל מיקרה. בנק ישראל קובע כל פרק זמן את נפח האשראי שבמיסגרתו חייבים הבנקים לעמוד. על כל חריגה מנפח זה, — במילים אחרות, אם בנק מסויים העניק אשראי יותר משאשר לו בנק ישראל — יהיה הבנק חייב בקנס על החריגה. מכיוון שהלחץ לקבלת אשראי גדל, נאלצים הבנקים לחרוג מהמיסגרת שנקבעה להם. על כל חריגה הם חייבים בקנס של 70%, הניגבה אחת לשלושה חודשים (כל רבעון). על בסיס שנת הופכים 70% אלה ל-90.6%. מכיוון שהקנס אינו מוכר לצרכי מס, ומכיוון שהמס על חברות הוא 65%, הרי אם מגלמים את הקנס מגיע שיעורו ל-260% על בסיס שנתי; וזה מה שהבנקים עושים.

יש עוד סוג של קנסות: קנסות על גרעונות הנוטלות של הבנקים. אם בנק חורג משיעור הנוטלות" (שיעור מסויים מתוך כספי הלקוחות המופקדים בבנק, שאותו רשאי הבנק להלוות), הוא מתחייב שוב בקנסות, ששיעורם שונה, על-פי שיעורי הנוטלות של הפיקדונות השונים, שאותם קבע בנק ישראל. און, איזה מישפט ארוך, אבל חשוב. והעיקר: שיעורם של קנסות אלה, המוטלים אחת ל-3 שבועות, לאחר גילום, נע בין 180%—220%. אלה, אומרים הבנקים, גורמים לריבית הגבוהה על האשראי הבנקאי.

העליות במניות החופשיות - בסיוע הבנקים

בשבוע האחרון חל מיפנה. הבנקים הפסיקו להתחרר אצל עצמם והחלו להיכנס במרץ לשוק המניות החופשיות. התוצאה: עליות רצופות. גדל מיספר ה"ק"; תיקי ההשקעות תפחו השבוע, לשימחת ליבם של המשקיעים. שוב חזרו הימים הטובים, הלקוחות מחייכים ו"מודים ליועצים, ואלה נהנים מהאמון המחודש שבו זכו השבוע. הביטוי "אמרתי לך" חוזר על עצמו. רמת הצפיפות של המשקיעים גדלה ועימה גם הבורסה עצמה. איך אמר לי אחד היועצים: המשקיעים מרוויחים עכשיו את כל מה שהוציאו בחגים. טוב שיש חגים בישראל ויש על מה להוציא ומאיפה להביא.

יואב (מימין) ויוני הורביץ
חברה בבורסה

יועץ מלומד אחר, הידוע בשמרנותו, אמר לי: קיימת הקיום נכונות להשקיע במניות חופשיות. האווירה אופטימית. בכל זאת לא צריך לחסל השקעות סולידיות טובות. נכון להקדיש אחוז יותר גבוה מההשקעה למניות החופשיות. לי סיכום, אם גם הפסימיסטים בעבר הפכו לאופטימיסטים, יש על מה לדבר.

מדד אוקטובר - 7-8%

האיצטגנינים שלי אומרים, שהמדד של אוקטובר שיפורסם ב-15 בחודש, יגיע בין 7 ל-8 אחוזים. זה לכל הדעות מדד יפה, בהתחשב בכך שהמדד של אוקטובר כולל גם את מדד הבנייה. אם אכן כך יהיה, תהיה זו פתיחה טובה לנוגדי החדש של בנק ישראל. אבל, ותמיד יש אבל,

שמועה: בני הורביץ יקנו חברה

● "ארלדו" (230 נקודות). מזכיר לי לאחרונה את "חלב מקרקעין". מספרים שהיא עומדת לבצע עסקת מקרקעין גדולה. כך גם צפויות הטבות ובעתיד הקרוב הנפקה.

● "ירדן" (4000 נקודות). מסוכן, מסוכן, אבל מי שרוצה להרוויח הרבה כסף יקח סיכון. חברה זו, שעיקר נכסיה במקרקעין, עומדת לשערך את נכסיה. רמת המחיר לאחר השיערוך תהיה, כפי הנראה, 10000 נקודות. מזה שלוש שנים לא הנפיקה החברה כל הנפקה והפכה לבלתי סחירה. אומרים לי שצפויה גם הטבה גדולה. ועכשיו לעיקר: מי מחזיק את הסחורה? בנק דיסקונט, כמובן, מחזיק בקרנות שלו את רוב הסחורה. הוא גם הבנקאי של "ירדן".

● "פטרוביכיים" (120 נקודות). הנה, יש לכם משהו במחיר של מציאה. נא לא להתפתות. זו דוגמה קלאסית של מניה ש"אופטית", מחירה אטרקטיבי. מעשית, לא שווה דבר. ממשלת ישראל במילא מסבדת את העסק מ"מיסוי של משלם-המיסים, המיסוכן, אז למה תוסיפו?

● ברגע האחרון הגיעה אלי שמועה מעניינת. בני הורביץ (שר האוצר לשעבר והח"כ הטרי בחווה) מתכוונים לקנות חברה שמניותיה נסחרות בבורסה, אז מה?

הצמדה לעובדות

בי"צ באוקטובר פורסמה בע"י תוני הבורק מודעה שד ב"ל ה" אימרת: "צמודי מדד, רק בנקי לאומי יבצע את הפקודה שדך בו ביום ובשער הבורסה שד אותן כבנקיהפועלים וגם בנקיהמיורחי, עושים את אותו הדבר, אבל בני רק."

לא רק בצל

יעקב חורב, העובד במחלקת הים של "אגרסקו" בחיפה, טרח לטלפן ולהודיע לי, שהוא וחבריו נפגעו מהדברים ש"פורסמו בגליון האחרון על "מחלקת הצל".

לדבריו, אין מחלקת צל; יש משרד של "אגרסקו" בחיפה, שעובדיו מוע"קים כל השנה ומכניסים מיליוני שקלים למדינה ולחקלאים. היצוא החקלאי בי"א וניות כולל בין היתר צימחיוני, דבש וגם בצל.

בצל מייצאים הרבה, אבל רק חודש וחצי בשנה. כמה דבש וצימחיוני משו"קים פקידו "אגרסקו" במשך עשרה חודשים וחצי?

היועץ המישיכמי של משרד הפנים

מאשר: מותר לשלם מיסים באיחור תוך חודשיים

אתם סבורים בוודאי שחסדים עושה רק היושב במרומים. טעות בידכם. על-פי מיסוך מקורי של משרד-הפנים (ראה גלופה), גם העיריות מוסמכות להעניק חסדים לאזרחיהם. זה שהעיריה לא גובה מכס מיסים מראש, או לא מחייבת אתכם בהצמדה, ריבית וקנסות, זהו חסד. וכל כך למה? כי העיריות נמצאות ברגעון מתמיד. וכל זה למה? משום שמישרד-הפנים מאחר להעביר להן את ההקצבות. וכל כך למה? משום שקופת האוצר ריקה.

אז כמו שכבר ציינתי בנושא זה לפני חודש, את חשבון המיסים לאוקטובר נובמבר, אתם רשאים לשלם ב-30 בנר במבר ולא כפי שמציעה העיריה, ב-1 באוקטובר. כך גם כל חשבון אחר, הי מתייחס לתקופה של חודשיים: אפשר לשלם ביום האחרון.

אליסינת ישראל במקום השני

בגליון השבוע של השבועון הכלכלי רב-היוקרה, "אינטרנשיונל ביזנס ויק", מופיעה, במיסגרת, ידיעה על חברת "אלי סינט" הישראלית. הידיעה עצמה פורסמה כבר בארץ, אך השיבותה הפעם בהופיעה בשבועון הבינלאומי. בידיעה נאמר, כי חברת אליסינט הישראלית חודרת לשוק האמריקאי במאמץ לתפוס את המקום השני, אחרי הענק, "ג'נרל אלקטריק", בשטח האלקטרוניקה הרפואית.

"אליסינט", נאמר בידיעה, שמכרה כבר למעלה מ-100 טומוגרפים, קנתה את מערך השרות של חברה אמריקאית הי"מייצרת סורקים רפואיים אלה, "אלי סינט", שמניותיה נסחרות בבורסה של ניו-יורק, מצפה שהעסקה תאפשר לה חזירה עמוקה יותר לשוק האמריקאי, בעיקבות הגישה הישירה שתהיה לה מעתה ל-400 בתי-חולים בארצות-הברית, המשתמשים בסורקים של החברה ש-נקתה על-ידיהם.

הברון: החקנת תקנות לפי חוק הרטריות המקומיות (ריבית הפרשי הצמדה על תשלומי חובה) - התש"ם-1980.
פנייתך מיום 12.4.81.

במענה לפנייתך הב"ל אשר כב" שר הפנים העביר לסיפולנו הבנו להודיעך כי איבנו מרצאים כל פסול בנוסח הרדעות. החירב לתשלום אגרת מים וארנובה כללית של עיריית תל-אביב.

האזרח אכן חייב לסלק את חובו במועד החוקי שבקבע לכך אם בחוק העזר הנוגע לענין או בהחלטה המדעצה ואין הדבר בגדר רשות בלבד. לגבי תשלום ריבית והפרשי הצמדה אמנם נתינה לאזרח "תקופת חסד" של חודשיים שבה הוא יכול לפרוע את חובו בלא להוסיף את תשלומי הפיגורים הב"ל, אך אין זה גורע במאומה מן העובדה שהמועד החוקי לתשלום הוא זה שבקבע בהודעת העיריה ומדוע זה הוא הקובע לענין הפעלה הליכי הגביה שבפרק 15 לפקודת העיריות ואף לענין חישוב תשלומי הפיגורים בתום "תקופת החסד".

במבר, רב,
ב. יערי
סגן. הירעץ המשפטי

מיכתבו של סגן היועץ
תקופת חסד